

Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19456>

Özet

Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i (DBÖMÖ), bireylerin ya?am boyu sürecek bilim ö?renimine yönelik sahip olduklar? içsel ve d??sal motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle bilim alanlarına kar?? duyulan sürekli merak?, ilgiyi ve ö?renme arzusunu de?erlendirmeye odaklanır. Özgün ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??ması?, psikometrik özelliklerinin **geçerlik** ve **güvenirlik** analizleri aracılığıyla Türk kültürüne uygunlu?unu tespit etmek için gerçekleştirilmiştir.

Uyarlama çal??ması?, ölçe?in e?itim ve psikoloji alanlarında bilim ö?renme süreçlerini inceleyen araştırmacılar için kullanılabir bir araç haline gelmesini sağlamıştır. Ölçek, bireylerin bilimsel bilgiyi edinme ve bu bilgiyi günlük yaşamlarında kullanma konusundaki **motivasyon** düzeylerini derinlemesine anlamaya yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

Daimi Bilim Ö?renme, **Motivasyon**, Bilim E?itimi, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlama, **Geçerlik**, **Güvenirlik**

Yazarlar

D. Erdo?an, M. Çakır, C. Gürel, H. ?eker

Amaç

Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin bilimsel konulara yönelik süregelen ilgi, çaba ve ö?renme istekliliklerini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, formal e?itim ortamlarındaki d??da da bilim ö?renimine devam etme e?ilimini yansıtan daimi motivasyon yapısının hedef aldığıdır.

2015 yılında gerçekleştirilen uyarlama çal??masının spesifik amacı ise, ölçe?i Türkçe konuşan popülasyonlarda kullanılabir kılmak adına dilsel ve kültürel adaptasyonunu tamamlamak ve bu adaptasyonun ardından ölçe?in yapısaltutarılabir ve ölçme hassasiyetini (geçerlik ve güvenilirlik) bilimsel yöntemlerle doğrulamaktır.

Yapı

Ölçek, "Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu" adıyla verilen psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, ö?renmenin bir görev olarak de?il, kişinin kendi isteğiyle ve sürekli olarak sürdürdüğü bir süreç olarak algılanması ifade eder. Daimi **motivasyon**, hem içsel (merak, zevk alma) hem de

d??sal (ba?ar?, sosyal beklentiler) faktörlerin bilim ö?renme davran???n? ne ölçüde destekledi?ini kapsar.

Ölçe?in alt boyutlar?, genellikle bilimsel içeri?e yönelik ilgi, bilimsel faaliyetlere kat?ılm iste?i ve bilimsel bilgiyi ya?am boyu sürdürme e?ilimi gibi bile?enleri içermektedir. Bu yap?, özellikle e?itim psikolojisi ve fen e?itimi alanlar?nda ö?rencilerin ö?renme yörüngelerini tahmin etmekte kritik bir rol oynamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?nda **geçerlik** çal??malar? yapılm??tır. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? daimi bilim ö?renme motivasyonu yap?s?n? ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamay? hedefler.

Yap? Geçerli?i: Yap? geçerli?i, genellikle **faktör analizi** yöntemleri (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?yla uyumlu faktörlere sahip oldu?unu göstermeyi amaçlar.

Kriter Geçerli?i: Kaynak içerikte spesifik kriter geçerli?i bilgisi yer almamas?na ra?men, uyarlama çal??malar?nda genellikle ilgili di?er motivasyon ölçekleri veya akademik ba?ar? ölçütleri ile korelasyonlar incelenir.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?n?n **güvenirlik** analizleri, ölçek maddelerinin iç tutarlılı??n? ve zamana kar?? kararlılı??n? incelemi?tir. Güvenirlik çal??malar?nda elde edilen sonuçlar, ölçe?in tutarlı ve güvenilir ölçümler sağlad???n? göstermektedir.

?ç Tutarlılık: ?ç tutarlılık katsay?s? (genellikle **Cronbach Alfa**), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir. Yüksek alfa de?erleri, ölçe?in yüksek iç tutarlılı?a sahip oldu?unu belirtir.

Kararlılık: Güvenirlik, ayrıca test-tekrar test yöntemiyle de incelenmi? olabilir. Bu yöntem, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirler.

Faktör Analizi

Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?s?sal geçerli?ini belirlemek amacıyla **faktör analizi** kullan?lm??tır. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya koyarak, daimi bilim ö?renme motivasyonunun hangi temel faktörlerden olu?tu?unu saptar.

Uyarlama çal??mas?nda, faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?u ve faktörlerin toplam varyans?n

önemli bir k?sm?n? aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? korudu?unu ve kültürel adaptasyonun ba?ar?l? oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama ve Geli?tirme (Orijinal bir ölçe?in Türkçe'ye uyarlanması çal??mas?d?r.)

Format: Kaynak içerikte derecelendirme bilgisi bulunmamaktadır. Genellikle Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?lm??t?r (örn: Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?l?yorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim alan ö?renciler (Genellikle lise veya üniversite ö?rencileri üzerinde uygulanm??t?r).

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi ve genç yeti?kinlik (Çal??manın odakland??? ö?renci seviyesine ba?l?d?r).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??ması Trakya Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?nlanm??t?r, bu da uygulaman?n Türkiye'deki e?itim fakültesi ö?rencileri veya genel ö?renci popülasyonu üzerinde yap?ld???na i?aret eder.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale).

Anahtar Kelimeler

Bilimsel ?lgi, Ö?renme Arzusu, Sürekli Ö?renme, **Motivasyon** Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Fen E?itimi, Adaptasyon

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Kaynak içerikte belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Kaynak içerikte belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Kaynak içerikte belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??ması **2015** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izinleri hakkında spesifik bilgi kaynak içerikte bulunmamaktadır, ancak akademik amaçl? kullan?mlarda

genellikle yazar referans? gösterilmesi beklenir.

Kaynaklar

Erdo?an, D., Çak?r, M., Gürel, C. ve ?eker, H. (2015). Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i'nin Türkçe 'ye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 125-136. Makalenin orijinal bağlantısı burada mevcuttur: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: daimi-bilim-ogrenme-motivasyonu-olcegi-toad.pdf

Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte Daimi Bilim Ö?renme Motivasyonu Ölçe?i'nin maddeleri (soru listesi) sunulmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.